

Nro.

38.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 15go Maja 1794.

Gazety XXXVI.

FRANCYA.

Przyrzeczona od Deputacyi ocale-
nia relacya względem powszechney Po-
licyi, uczyniona iest przez *St. Just* dnia
15. Kwietnia, i słownie do teyże ró-
żne środki dekretowane były, wszyst-
kie do tego zdające się zmierzać, aby
wspomnioney Deputacyi władza umoco-
wa-

waną została. Nayszczególnieysze z tych są: 1) aby wszyscy winowaycy kraiu przed Sąd rewolucyiny paryzki byli stawieni, 2) aby po wszystkich departamentach Kommissye ludu były złożone, 3) wszystkie administracye zaniezione do siebie sprawy w przeciągu trzech miesięcy ukończali pod karą kassacyi, 4) *Deputacya ocalenia* użyie wszystkich frzodków dla pozyskania ustanowionym Urzędnikom powagi, ale razem czuwać będzie na ich sprawowanie się. 5) Żaden bywłszy Szlachcic męzkiey lub żeńskiej płci, żaden przychodeń z kraiu tego, z którym iest woyna, ani w Paryżu ani w żadnym porcie, ani w fortocy francuzkiey cierpianym bydź nie ma. 6) Ani pozwala się przemieszkować Jenerałom nie zostaiącym w aktualney służbie. 7) tylko rzemieślnicy wyimują się od tego. 8) Zwierzchności w karbach swych urzędowań ściśle zachować się mają, &c.

Już na Sessyi dnia 16. Deputacya ocalenia uczuła mus proiektowania, odmian, i wyjątków od wspomnionego prawa, naybardziej względem bywłzey Szlach,

Szlachty, i dekretowano: iż dzieci po nad 15. i starzy nad 70. lat mający są od tego wyięci, Deputacya zaś ocalenia ma prawo wyięcia od tego prawa wszystką szlachtę i obcych, których usługę poczyta za pożyteczną. Tegoż samego dnia ogłosiła Deputacya, że wszyscy niegdys szlachta w wojennej usłudze będący na swych mieyscach zostać powinni.

Różne anekdoty w Paryżu o niedawno straconych powiadaia: Mówia: iż *Camille Desmoulins* w początku wierzyć nie chciał, iż jest także osądzony na śmierć, *Opuszczasz mię Robertspierre*, (zawołał) *który mi kilka razy wyraźnie powiedział, iż mogę bydź zwiedzionym, ale kontrarewolucjonistą bydź nigdy nie-mogę*. Gdy mu zaś powiadano; że żonę jego arelztowano; ponieważ powstaniu dopomagała, aby go uwolniła, rzekł: *A to jest niegodziwa potwarz! chcę zapewnne i ją zamordować*. Nawet na drodze na mieysce śmierci miał różnych dowcipnych ucinków użyć. A na teatrze śmierci, miał do ludzi około wózka stojących powiedzieć: *Tak tak Dzieci!*
De-

Deputacya ocalenia postępuje tak z Konwencyą, jak dobry leśniczy z lasem, który podzielimszy na porządne wrąby, cały metodycznie wycina. *Moy Boże!* mówił dalej: uczyni mi głowę, iż projektowałem, aby Konwencya Deputacyę łaski złożyła, na to miejsce ustanowiono teraz 12. Kommissyi, które miejsce Ministerium zastąpią, co jest więcej daleko, jak ja mnożę; kradną mi więc nieiako *moy* projekt, a nadto każą mię zamordować.

Gdy dnia drugiego do inkwizycyi przyprowadzono *Dantona* z więzienia do Sądu rewolucyinego, i tam na dole musiał na dworze czekać, pospólstwo palcem wskazywało nań, mówiąc: oto ten jest *Danton*. Tak jest, rzekł on; ten jest *Danton*, którego wkrótce nie będziecie mogli dosyć odżałować. Templaryusze prorokowali Królowi *Filipowi* pieknemu, iż nieprzeżyje i roku po nich, i w rzeczy samej umarł po 6. miesiącach, lecz przed upłynieniem 3. miesięcy doświadczył okropniejszego nad *moy* losu nieprzyjaciele moi, którzy mnie tu przyprowadzili. Cbcieliby oni, aby ich tyl-

ko

ko guillemotymano, lecz lud na sztuki ich rozemie. Kiedy wczasie inkwizycyi tegoż samego dnia czynionej, świadkowie, na których się odwoływał, nie byli stawieni, a Prezydent Sądu rewolucyjnego udawał, iż mu się lišta tych świadków gdzieś zapodziała, mówił Danton z taką powagą i tak żwawo przeciw temu postępowaniu, iż lud okłaski dawał, „Prezydent liście wynaleźć przyobiecał. Ato-li miasto uskutecznienia swoiey obietnicy żalił się przed Deputacyą bezpieczeństwa na buntowniczy postępek *Dantona*. Liśty nie wyszukiwano, świadkowie od *Dantona* na okazanie swoiey niewinności powołani nie stawili się, a przecie był na śmierć skazany. Zarzucano mu: iż kilka dni przed 10. Sierpnia do *Arcis sur Aube* pojechał, aby w odległości oczekiwał, iak się złożenie Króla w Paryżu zakończy. *Tak jest iezdzitem*, mówił, *ale dla czego? oto poprzysiągłem: albo dopięc zamiaru, albo zginąć; pojechałem tedy do Arcis, pożegnać się z moią matką.*

Gdy skazanym na śmierć u sądu rewolucyjnego przeczytano; iż Konwen-
cya

cya karę śmierci dekretowała na tych, którzyby się Sędziom opierali; *La Croix* okazał się tak bojaźliwym, iż publicznie mówił: że lubo to inni uczynili, ón jednak przeciw sędziom nie wykroczył. Tenże *La Croix* żalił się wtedy na przykre z sobą iako więźniem postępowanie: że w więzieniu taka była wilgoć, iż suknie na nim zmokrzały; Ach! przerwał mu *Danton*: *któżby się o to chciał gniewać! kiedy zaledwie tylko dwie godzin żyć jeszcze mamy; nie przystoi to na Francuzów! niech nas razem zostawią, i dadzą nam dobry obiad; bo ja jeszcze dziś nic nie jadłem, głodny jestem!*

Gdy był wieziony *Danton* na straccinie, postrzegłszy znaną kobietę, mówił do niej: *poznaj lub prędzej przyjdzie i na ciebie kolej, chodź więc raczy teraz, lepszej kompanii nad nas zapewne nie znajdziesz: Pierwszy chciał wyjść na teatr, a gdy go uwiadomiono o zarządzeniu, że ma być ostatnim, mówił: więc to i tutaj potrzeba się podług rangi mieścić! O *Dantonie* i *La Croix* mówią: iż przy zdobyciu Niderlandu będąc Komisarzami przy armii *Dumouric-**

wiera wiele pieniędzy niegodziwym sposobem zebrali,

Z Paryża dnia 17. Kwietnia.

Reprezentant przy armii wschodnich Pireneów pisał pod 10. „ Już też armia na nowo jest organizowana, i opatrzona wszystkimi potrzebami do otrzymania nowych laurów. Czeka tęskliwie na Signal bitwy. Zdraycy, którzy bezpieczeństwo tych granic zagrozili byli, wszyscy już albo są w więzach, albo śmiercią ukarani, wszyscy źle myślący podług rozkazu moiego albo w środku krain w więzieniach są osadzeni, albo przed sądem rewolucyjnym stawieni. Nieustraszony *Dagobert* pomyślną już dywersję ze strony od *Puicerda* uczynił, i nieprzyjacielowi znakomite stanowiska odebrał. Dywizya jego, dla ułatwienia swojego marszu opanowała redutę na przykrey górze postawioną, i zdobyła tam 6. armat, i 300. flint. Już się teraz znajduje pod murami zamku *Vrigelle*, który w oblężeniu trzyma,

Try.

Trybunał rewolucyjny znowu 10. osób na śmierć skazał, między którymi znajduje się także Margraf *de Sorone* i jego żona. Liczba więźniów wynosi teraz 7541.

Z Paryża dnia 19. Kwietnia.

Na Seffjach Konwencji d. 17. i 18. to jest uwagi godne: na relację Deputacyi pomocy dekretowała Konwencya: ażeby skarb narodowy na wsparcie obywatelki *Maryi Cecylii Ottomany* 600. liwrów wypłacił, a Deputacyi likwidacyney nakazała, podać projekt Dekretu, którymby się iey roczne dożywotnie wsparcie zapewniło. Ta obywatelka przez swe nieszczęśliwe przypadki wiadoma, córka Sółtana Tureckiego *Achmeta III* już przed 65. lat do Francyi uciekła, i ma teraz więcej nad 80. lat. Za dawniejszego rządu miała pensyi roczney 3000. liwrów, która od roku 1789. do 1050 liwrów zmniejszoną została, od 8. zaś miesięcy nic zgoła iey niebyło płacono.